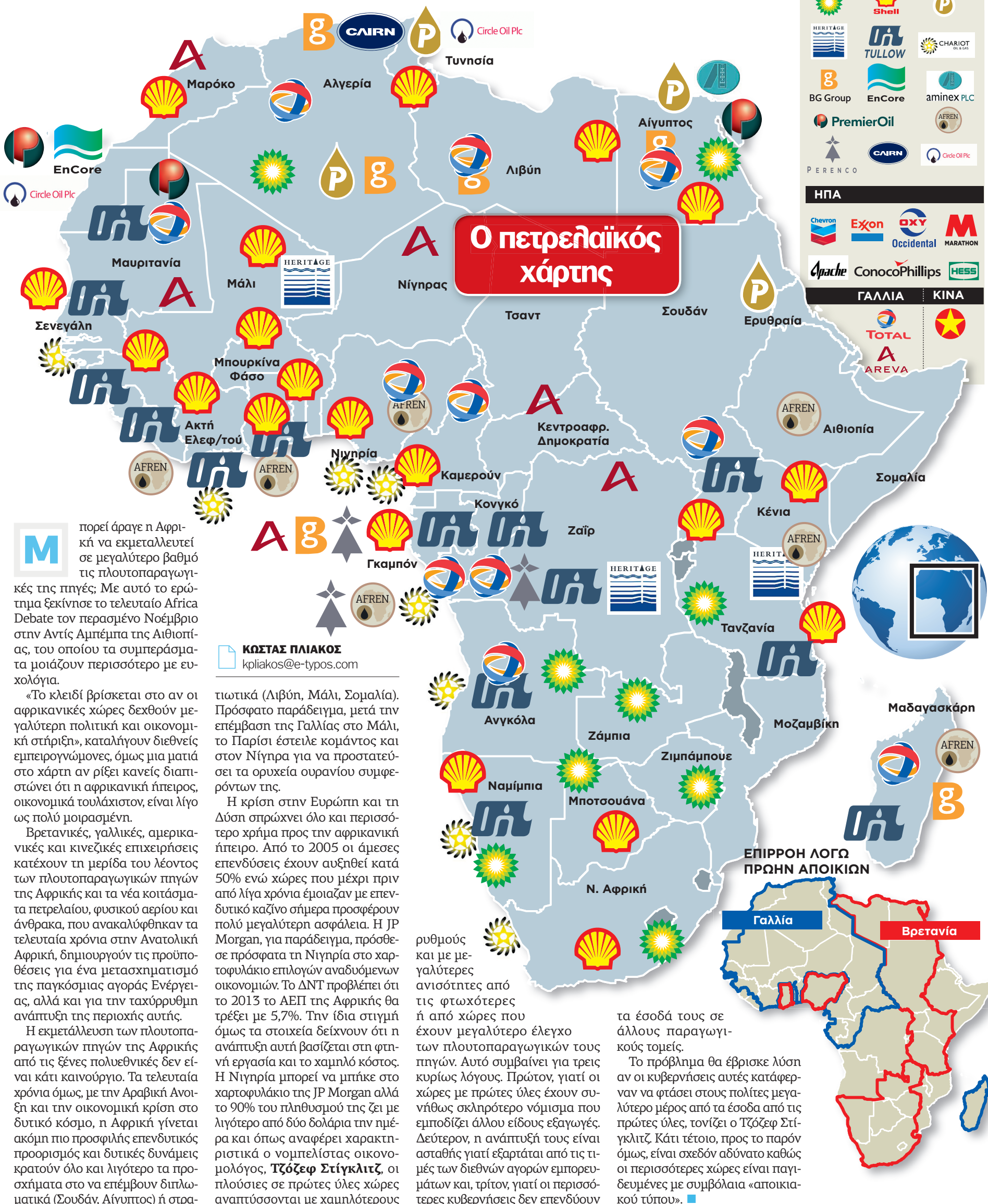

Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΥΣΗ ΣΠΡΩΧΝΕΙ ΟΛΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΟ ΧΡΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗ ΜΑΥΡΗ ΗΠΕΙΡΟ

Επενδυτική επίθεση στις χώρες της Αφρικής

Μπορεί άραγε η Αφρική να εκμεταλλευτεί σε μεγαλύτερο βαθμό τις πλουτοπαραγωγικές της πηγές; Με αυτό το ερώτημα ξεκίνησε το τελευταίο Africa Debate τον περασμένο Νοέμβριο στην Αντίς Αμπέμπα της Αιθιοπίας, του οποίου τα συμπεράσματα μοιάζουν περισσότερο με ευχολόγια.

«Το κλειδί βρίσκεται στο αν οι αφρικανικές χώρες δεχθούν μεγαλύτερη πολιτική και οικονομική στήριξη», καταλήγουν διεθνείς εμπειρογνώμονες, όμως μια ματιά στο χάρτη αν ρίξει κανείς διαπιστώνει ότι η αφρικανική ήπειρος, οικονομικά τουλάχιστον, είναι λίγο ως πολύ μοιρασμένη.

Βρετανικές, γαλλικές, αμερικανικές και κινεζικές επιχειρήσεις κατέχουν τη μερίδα του λέοντος των πλουτοπαραγωγικών πηγών της Αφρικής και τα νέα κοιτάσματα πετρελαίου, φυσικού αερίου και άνθρακα, που ανακαλύφθηκαν τα τελευταία χρόνια στην Ανατολική Αφρική, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για ένα μετασχηματισμό της παγκόσμιας αγοράς Ενέργειας, αλλά και για την ταχύρρυθμη ανάπτυξη της περιοχής αυτής.

Η εκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών της Αφρικής από τις ξένες πολυεθνικές δεν είναι κάτι καινούργιο. Τα τελευταία χρόνια όμως, με την Αραβική Άνοιξη και την οικονομική κρίση στο δυτικό κόσμο, η Αφρική γίνεται ακόμη πιο προσφιλής επενδυτικός προορισμός και δυτικές δυνάμεις κρατούν όλο και λιγότερο τα προσχήματα στο να επέμβουν διπλωματικά (Σουδάν, Αίγυπτος) ή στρα-

τιωτικά (Λιβύη, Μάλι, Σομαλία). Πρόσφατο παράδειγμα, μετά την επέμβαση της Γαλλίας στο Μάλι, το Παρίσι έστειλε κομάντος και στον Νίγηρα για να προστατεύσει τα ορυχεία ουρανίου συμφερόντων της.

Η κρίση στην Ευρώπη και τη Δύση σπρώχνει όλο και περισσότερο χρήμα προς την αφρικανική ήπειρο. Από το 2005 οι άμεσες επενδύσεις έχουν αυξηθεί κατά 50% ενώ χώρες που μέχρι πριν από λίγα χρόνια έμοιαζαν με επενδυτικό καζίνο σήμερα προσφέρουν πολύ μεγαλύτερη ασφάλεια. Η JP Morgan, για παράδειγμα, πρόσθεσε πρόσφατα τη Νιγηρία στο χαρτοφυλάκιο επιλογών αναδυόμενων οικονομιών. Το ΔΝΤ προβλέπει ότι το 2013 το ΑΕΠ της Αφρικής θα τρέξει με 5,7%. Την ίδια στιγμή όμως τα στοιχεία δείχνουν ότι η ανάπτυξη αυτή βασίζεται στη φτηνή εργασία και το χαμηλό κόστος. Η Νιγηρία μπορεί να μπήκε στο χαρτοφυλάκιο της JP Morgan αλλά το 90% του πληθυσμού της ζει με λιγότερο από δύο δολάρια την ημέρα και όπως αναφέρει χαρακτηριστικά ο νομπελίστας οικονομολόγος, **Τζόζεφ Στίγκλιτς**, οι πλούσιες σε πρώτες ύλες χώρες αναπτύσσονται με χαμηλότερους

ρυθμούς και με μεγαλύτερες ανισότητες από τις φτωχότερες ή από χώρες που έχουν μεγαλύτερο έλεγχο των πλουτοπαραγωγικών τους πηγών. Αυτό συμβαίνει για τρεις κυρίως λόγους. Πρώτον, γιατί οι χώρες με πρώτες ύλες έχουν συνήθως σκληρότερο νόμισμα που εμποδίζει άλλου είδους εξαγωγές. Δεύτερον, η ανάπτυξή τους είναι ασταθής γιατί εξαρτάται από τις τιμές των διεθνών αγορών εμπορευμάτων και, τρίτον, γιατί οι περισσότερες κυβερνήσεις δεν επενδύουν

τα έσοδά τους σε άλλους παραγωγικούς τομείς. Το πρόβλημα θα έβρισκε λύση αν οι κυβερνήσεις αυτές κατάφεραν να φτάσει στους πολίτες μεγαλύτερο μέρος από τα έσοδα από τις πρώτες ύλες, τονίζει ο **Τζόζεφ Στίγκλιτς**. Κάτι τέτοιο, προς το παρόν όμως, είναι σχεδόν αδύνατο καθώς οι περισσότερες χώρες είναι παγιδευμένες με συμβόλαια «αποικιακού τύπου». ■

ΚΩΣΤΑΣ ΠΛΙΑΚΟΣ
kpliakos@e-typos.com